

Minister van Justitie en Veiligheid

**Ministerie van Justitie en
Veiligheid**

Turfmarkt 147
2511 DP Den Haag
Postbus 20301
2500 EH Den Haag
www.rijksoverheid.nl/jenv

nota

Beslisnota bij de brief inzake de kosten van uitreizigers
na terugkeer

Datum

26 april 2023

Ons kenmerk

4461136

1. Aanleiding

Tijdens het commissiedebat terrorisme en extremisme van 24 november 2022 heeft u toegezegd inzichtelijk te maken welke kosten gemoeid zijn met terugkeer in Nederland van personen die zijn uitgereisd naar Syrië en Irak om daar deel te nemen aan de gewapende strijd en dit in het eerste kwartaal van 2023 met de Tweede Kamer te delen. Dit was een verzoek van het Kamerlid Van der Plas (BBB). Ook werd verzocht (door het Kamerlid Bikker (CU)) in te gaan op het alternatief wanneer deze kosten niet zouden worden gemaakt. De kosten voor de repatriëring zelf zijn vertrouwelijk en vallen daarom buiten de toezegging.

2. Geadviseerd besluit

U wordt geadviseerd in te stemmen met ondertekening van bijgaande brief, met mede-ondertekening van de minister voor Rechtsbescherming, en deze mede namens de staatssecretaris van Volksgezondheid, Welzijn en Sport te verzenden aan de Tweede Kamer.

3. Kernpunten

De brief is op hoofdlijnen opgebouwd uit twee elementen. Ten eerste wordt in algemene zin het kabinetsbeleid omtrent het actief terughalen van uitreizigers naar de gewapende strijd in Syrië en Irak toegelicht. Het tweede element is toelichting op, en de bijbehorende bedragen van, *directe* en *indirecte* kosten die gemoeid zijn na terugkeer van uitreizigers:

- Directe kosten: detentie, re-integratie en lokale persoonsgerichte aanpak;
- Indirecte kosten: opvang en observatie minderjarigen, Raad voor de Kinderbescherming en jeugdbescherming.

4. Toelichting

De brief maakt de kosten inzichtelijk na terugkeer in Nederland. De brief gaat niet in op het proces van de repatriëring zelf en ook niet op de kosten die in algemene zin gemoeid zijn met de vervolging van personen voor strafrechtelijke delicten. Al deze kosten worden vanzelfsprekend verantwoord via het stelsel van begroten en verantwoorden.

In deze paragraaf volgt een korte toelichting hoe de kosten, per post, zijn opgebouwd. Voorafgaand zijn twee aandachtspunten van belang. Ten eerste zijn de in de brief genoemde kosten een goede indicatie van de gemoeide kosten per

post, maar zijn deze niet op te tellen tot één totaal. Daarvoor bestaan er te grote verschillen en afhankelijkheden in de opbouw van elke kostenpost om tot een nauwkeurige totaal te kunnen komen. Ten tweede geldt voor zowel directe als indirecte kosten dat deze van toepassing zijn voor alle terugkeerders, ongeacht of zij actief zijn teruggehaald, zichzelf bij een post in het buitenland hebben gemeld of door een buitenlandse autoriteit worden overgedragen. Voor de *directe* kosten geldt bovendien dat er geen verschil tussen uitreizigers en personen die worden opgepakt op verdenking van een terroristisch delict in Nederland.

Ministerie van Justitie en Veiligheid

Datum
26 april 2023

Ons kenmerk
4461136

Detentie en reclassering

De bedragen van detentie en van reclassering zijn gewogen gemiddelde *kosten per dag per casus*. Dit geeft het meest nauwkeurige beeld van de kosten die gemoeid zijn na terugkeer. Er zijn grote individuele verschillen in bijvoorbeeld tijdsduur en intensiteit van de straf en begeleiding en daarmee ook in de kosten.

De gemiddelde dagkosten van de terroristenafdeling zijn gebaseerd op alle personen die zijn opgepakt op verdenking van een terroristisch delict of die daarvoor zijn veroordeeld. Er zijn ook kosten in verrekend die breder kunnen zijn dan enkel het regime van de terroristenafdeling. Voorbeelden zijn gebouwkosten, de buitenste beveiligingsschil van een penitentiaire inrichting, ICT en overhead. De Dienst Justitiële Inrichtingen verdeelt deze kosten naar rato over de verschillende regimes.

Voor Reclassering Nederland geldt dat er kosten zijn verrekend voor advies, dubbele bezetting en overhead ten behoeve van het team Terrorisme, Extremisme en Radicalisering (TER-team), dat een landelijke functie heeft die breder reikt dan enkel de doelgroep actief teruggehaalde uitreizigers.

Lokale persoonsgerichte aanpak onder regie van de gemeenten

Het bedrag is de totaal van aan gemeenten verstrekte Versterkingsgelden vanuit het ministerie van Justitie en Veiligheid. In hoeverre gemeenten gebruik maken van Versterkingsgelden, waaraan en hoe zij deze besteden, verschilt per gemeente en/of regio. Zodoende is het niet mogelijk om één specifiek (gemiddeld of cumulatief) bedrag te verbinden dat door gemeenten wordt besteed aan de doelgroep van actief teruggehaalde uitreizigers.

Advies, opvang en observatie minderjarige kinderen

Dit betreft twee bedragen die beide vallen onder het ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport.

Het advies door het Landelijk Team minderjarige Terugkeerders (LAT) is uitgesplitst per kind. Het bedrag voor opvang en observatie betreft de totaal van alle gemaakte kosten voor opvang en observatie. Deze kosten betreffen drie maanden observatie per kind en zijn inclusief het creëren en tijdelijk vrijhouden van opvangplekken. Het bedrag is niet één-op-één te herleiden tot kinderen van actief teruggehaalde uitreizigers. Ten eerste omdat het bedrag wordt besteed aan leefgroepen die niet altijd volledig worden gebruikt. Ten tweede omdat die leefgroepen ook worden ingezet voor opvang van kinderen van uitreizigers die op andere wijzen terugkeren.

Raad voor de Kinderbescherming en Jeugdbescherming

Beide bedragen bestaan uit middelen van het ministerie van Justitie en Veiligheid.
De bedragen worden afgestemd met de daadwerkelijke behoefte.

5. Informatie die niet openbaar gemaakt kan worden

De persoonsgegevens van de ambtenaren zijn niet openbaar ter bescherming van de persoonlijke levenssfeer.

**Ministerie van Justitie en
Veiligheid**

Datum
26 april 2023

Ons kenmerk
4461136